

OSLO BYFOGDEMBETE

KJENNELSE

Avsagt: 24.04.2015 i Oslo byfogdembete, Oslo.

Sak nr.: 15-036395TVI-OBYF/1

Dommer: Dommer Leif Villars-Dahl

Saken gjelder: Midlertidig forføyning

Joan Anni Myhre
Thale Myhre

mot

Staten v/Justis- og
beredskapsdepartementet

Advokat Karl Otto Thorheim

KJENNELSE

Joan Anni Myhre og Thale Myhre fremsatte den 1. mars 2015 begjæring om midlertidig forføyning overfor Økokrim med påstand om at nyhetsinnlegg på Økokrims hjemmesider om "Takstmann domfelt for grov korrupsjon" skulle slettes, samt at Økokrim skulle forbys å publisere ærekrenkelser om dette.

I brev av 3. mars 2015 til Joan Anni Myhre og Thale Myhre presiserte retten blant annet at riktig saksøkt var Staten v/Justis- og beredskapsdepartementet, og ba om rettelse av begjæringen. Slik rettelse skjedde ved prosesskrift av 4. mars 2015 fra Joan Anni Myhre og Thale Myhre. Begjæringen og prosesskriftet ble forkynt for Staten v/Justis- og beredskapsdepartementet den 10. mars 2015. Regjeringsadvokaten v/advokat Karl Otto Thorheim innga tilsvarende på vegne av Staten v/Justis- og beredskapsdepartementet 20. mars 2015. Det er inngitt ytterligere prosesskrift fra begge sider etter dette.

Muntlig forhandling ble avholdt den 14. april 2015, hvor begge saksøkerne møtte og avgav forklaring. Førstestatsadvokat Geir Kavlie møtte som partsrepresentant for saksøkte og avgav forklaring. I tillegg avga to vitner forklaring. Det vises for øvrig til rettsboken.

Sakens bakgrunn:

Takstmann Thorbjørn Myhre er ektefelle til Joan Anni Myhre og far til Thale Myhre. Den 27. desember 2011 ble han av Statsadvokatene i Økokrim tiltalt for i alt 30 forhold om grov korrupsjon og medvirkning til grovt bedrageri og forsøk på bedrageri. Ved Oslo tingretts dom av 8. november 2012 ble han frikjent for 21 punkter om grovt bedrageri og forsøkt på bedrageri, men dømt for 9 overtredelser av straffeloven § 276 a første ledd bokstav b, jf. § 276 b til ubetinget fengsel i ett år og ni måneder. Han ble også dømt til å tåle inndragning på kr. 45.000 og betale saksomkostninger på kr. 30.000. Thorbjørn Myhre anket dommen til lagmannsretten, og Økokrim motanket de fleste av de poster hvor Myhre var blitt frifunnet.

Thorbjørn Myhre døde den 7. desember 2012. Ektefellen Joan Anni Myhre trådte den 13. desember 2012 inn i ankesaken. Som følge av Thorbjørn Myhres dødsfall besluttet Økokrim 15. februar 2013 å frafalle videre straffeforfølgning mot Thorbjørn Myhre. Påtalemyndigheten ba på denne bakgrunn om at lagmannsretten skulle avsi frifinnelsesdom etter straffeprosessloven § 322 tredje ledd. En konsekvens av dette var også at motanken fra Økokrim bortfalt. Forsvareren, advokat John Christian Elden, la i brev av 8. mars 2013 ned påstand om at Thorbjørn Myhre skulle frifinnes etter Økokrims tiltalebeslutning av 27. desember 2011. Forsvareren la til grunn at frafallelsen av tiltalen innebar at det ikke lenger forelå en anklage mot avdøde Thorbjørn Myhre, og uttalte at det da ikke var behov for å opprettholde noen del av anken fra Thorbjørn Myhre v/Joan Anni Myhre. Borgarting lagmannsrett avsa dom 22. mars 2013. I dommen bemerket lagmannsretten at Økokrim hadde frafalt straffeforfølgning i saken mot Thorbjørn Myhre, og avsa derfor frifinnelsesdom

uten ankeforhandling og uten noen realitetsprøving, jf. straffeprosessloven § 322 tredje ledd. Lagmannsrettens domsslutning var: "Thorbjørn Myhre frifinnes etter Økokrims tiltalebeslutning 27. desember 2011". Dommen var enstemmig.

Etter tingrettens dom la Økokrim den 12. november 2012 ut slik melding på sine internettsider:

"Takstmann domfelt for grov korrupsjon

Oslo tingrett har domfelt en takstmann til ubetinget fengsel i ett år og ni måneder for ni tilfeller av grov korrupsjon. Han ble også dømt til å tåle inndragning på 45.000 kroner og saksomkostninger på 30.000. Han ble frifunnet for medvirkning til grove bedragerier og forsøk på bedrageri.

Takstmannen ble domfelt for over flere år, mot betaling, bevisst å ha utferdiget uriktige takster som viste for høy verdi på eiendommer. Takstene og verdivurderingene ble bl.a. benyttet overfor flere banker i forbindelse med låneopptak, slik at bankenes sikkerhet fremstod som vesentlig bedre enn den i realiteten var. Takstmannen ble frifunnet for medvirkning til bedrageri i forbindelse med dette da tingretten ikke fant det tilstrekkelig bevist at takstmannen var klar over hva takstene og verdivurderingene hans skulle benyttes til."

Etter lagmannsrettens dom ble det ikke lagt ut noen ny melding på Økokrims internettsider. Først etter at Thorbjørn Myhres datter Thale Myhre sommeren 2013 henvendte seg til Økokrim, la Økokrim 14. august 2013 ut slikt tillegg på den opprinnelige – og ovenfor siterte – melding av 12. november 2012:

"Som følge av Thorbjørn Myhres dødsfall besluttet ØKOKRIM 15. februar 2013 å frafalle videre straffeforfølgning mot Thorbjørn Myhre. Påtalemyndigheten ba på denne bakgrunn om at lagmannsretten avsa frifinnelsesdom etter straffeprosesslovens § 322 tredje ledd. En konsekvens av dette var også at motanken fra ØKOKRIM bortfalt.

22. mars 2013 avsa Borgarting lagmannsrett en frifinnelsesdom uten ankeforhandling og uten noen realitetsprøving, jf. straffeprosesslovens § 322 tredje ledd. Dommen var enstemmig."

Den tidligere meldingen av 12. november 2012 ble for øvrig ikke endret; heller ikke overskriften.

Joan Myhre og Thale Myhre var ikke fornøyd med Økokrims håndtering av straffesaken mot Thorbjørn Myhre, deriblant at informasjon om tingrettsdommen ble liggende på Økokrims internettsider selv etter at han var frifunnet av lagmannsretten i mars 2013. Advokat Marius Reikerås sendte 23. oktober 2013 søksmålsvarsel til Justis- og beredskapsdepartementet. Departementet ba om uttalelse fra Økokrim, og Økokrim uttalte blant annet følgende i brev i av 12. februar 2014:

"Det medfører riktighet at omtalen av tingrettsdommen ble liggende på ØKOKRIMs hjemmeside etter at forfølgningen formelt var frafalt. ØKOKRIM beklager denne feilen. Myhres datter tok kontakt med ØKOKRIM v/jourhavende jurist og gjorde oppmerksom på forholdet, ble hjemmesiden rettet opp straks påtaleansvarlig på saken var tilgjengelig. Det

kan også nevnes at påtaleansvarlig overfor Nettavisen har sagt seg enig i at dommen burde vært oppdatert på hjemmesiden tidligere."

Etter at begjæring om midlertidig forføyning ble fremsatt har Økokrim den 20. mars 2015 foretatt en ny endring av sine internettsider, slik at tillegget av 14. august 2013 på meldingen av 12. november 2012 er slettet. Meldingen av 12. november 2012 står således nå slik den opprinnelig stod frem til 14. august 2013. Økokrim har så lagt ut en ny melding datert 20. mars 2015 som lyder slik:

"Takstmann frikjent

En takstmann som tidligere var domfelt for grov korrupsjon ble frifunnet av lagmannsretten den 22. mars 2013. Som følge av den tidligere domfeltes dødsfall ba ØKOKRIM om at lagmannsretten avsa frifinnelsesdom etter straffeprosessloven § 322 tredje ledd.

Lagmannsrettens dom var enstemmig og takstmannen er dermed frifunnet.

Sist oppdatert 20.03.2015

På bakgrunn av mannens dødsfall besluttet ØKOKRIM 15. februar 2013 å frafalle videre straffeforfølgning mot ham og ba lagmannsretten avsi frifinnelsesdom. En konsekvens av dette var også at motanken fra ØKOKRIM bortfalt. Den 22. mars 2013 avsa Borgarting lagmannsrett en enstemmig frifinnelsesdom mot takstmannen."

Meldingen er lagt ut blant nyhetene for august 2013 med dato 14. august 2013.

Saksøkerne Joan Ann Myhre og Thale Myhre har i det vesentlige anført:

Sakens bakgrunn er Økokrims forfølgelse av Thorbjørn Myhre. Etterforskningen fra 2008 og utover var en enorm belastning for Thorbjørn Myhre og for familien. Han mente hele tiden han var uskyldig. Tiltale ble tatt ut 27. desember 2011. Thorbjørn Myhre ble hengt ut på forsiden av Finansavisen. Rettssaken i tingretten var over 12. oktober 2012. Tingretten avsa dom 8. november 2012, hvor Thorbjørn Myhre ble frifunnet for 21 av 30 punkter i tiltalen. Det gjenstod 9 punkter han ble dømt for.

Økokrim la ut melding på sine internettsider med fet overskrift: "Takstmann domfelt for grov korrupsjon". Det stod bare med små bokstaver at han ble frifunnet for bedrageri.

Thorbjørn Myhre anket dommen før han døde 7. desember 2012 av hjertestans. Joan Myhre og Thale Myhre bestemte seg for å føre ankesaken videre. I januar 2013 ble de innkalt til møte hos advokaten som opplyste at Økokrim ville trekke anken under forutsetning av at Joan Myhre og Thale Myhre trakk anken. Det ble lagt et stort press mot Joan Myhre og Thale Myhre. Advokat John Christian Elden kom inn etter at de opprinnelige advokatene trakk seg. I brev av 8. mars 2013 til Borgarting lagmannsrett skrev advokat Elden blant annet:

"Jeg legger etter dette til grunn at det ikke lenger foreligger noen anklage fra Økokrims side om at Thorbjørn Myhre begikk straffbare handlinger hva enn dette dreier seg om den objektive eller subjektive side av straffebudet, jfr. også EMK Art 6 (2). Riksadvokaten har senest i anledning straffesaken mot en tidligere lensmann i Rollag som avgikk ved døden under straffeforfølgningen gitt klart uttrykk for at når en tiltalebeslutning frafalles – selv om det skjer etter at den tiltalte er avgått ved døden – innebærer det at påtalemyndigheten ikke

reiser spørsmål ved eller hevder at det foreligger noen straffbar handling. Man legger til grunn at den tidligere tiltalte er uskyldig. Se ...
Jeg legger det samme til grunn i nærværende sak.

Vi står da overfor en sak der det ikke lenger foreligger en anklage mot avdøde Myhre, jfr. også strpl. § 63 og anklageprinsippet i norsk strafferett.

...

De pårørende er selvsagt mest opptatt av at det ikke skal hefte noen mistanke i saken etter at det foreligger en frifinnende dom. Slik jeg ser det, er dette hensyn ivaretatt ved at retten presiserer at en frifinnende dom ikke innebærer noen konstatering av objektivt straffeansvar slik saken står pr. i dag og etter påtalemyndighetens frafall."

Borgarting lagmannsrett avsa 22. mars 2013 dom med full frifinnelse av Thorbjørn Myhre. I dommen heter det blant annet:

"Forsvareren la til grunn at frafallelsen av tiltalen innebar at det ikke lenger foreligger en anklage mot avdøde Myhre. Det var da ikke behov for å opprettholde noen del av anken fra Thorbjørn Myhre, nå Joan Myhre."

Til tross for den frifinnende dommen fra lagmannsretten skjer det ingen oppdatering av Økokrims hjemmeside. Sommeren 2013 kontaktet Thale Myhre Økokrim og ble etter hvert satt over til jourhavende jurist. Først etter dette ble hjemmesiden endret, men bare ved et tillegg nederst på den opprinnelige melding. Overskriften "Takstmann domfelt for grov korrupsjon" ble stående. Det er denne overskrift som fremkommer i det kronologiske nyhetsarkivet med en setning for hver melding. Oppdateringsdato er heller ikke endret.

At meldingen om at "Takstmann domfelt for grov korrupsjon" er blitt stående, har medført at mange ikke tror at Thorbjørn Myhre er frikjent for anklagene fra Økokrim. Dagbladet hadde et oppslag den 16. august 2013, hvor det het:

"I en annen sak tilknyttet det samme sakskomplekset er en takstmann dømt til ett år og ni måneders fengsel for korrupsjon."

Etter henvendelse til Dagbladet og med påpekning av at Thorbjørn Myhre var frifunnet av lagmannsretten, korrigerer Dagbladet raskt oppslaget. Pressen henter informasjon fra Økokrims hjemmesider. Det kan ikke være slik at det er uskyldige borgeres oppgaver å løpe etter Økokrim og rydde opp, mens Økokrim fortsetter å spre usannheter. Konsekvensene av Økokrims feil er betydelige og familien Myhre utsettes også for jevnlig grov netthets som direkte resultat av Økokrims behandling av familien.

Feilen om at Thorbjørn Myhre er dømt refereres fortsatt i ulike sammenhenger, blant annet i Oslo tingretts dom av 31. januar 2014 står det på side 40:

"Det skal innledningsvis bemerkes at takstmann Thorbjørn Myhre ble tiltalt og domfelt i Oslo tingrett for korrupsjon knyttet til de samme verdivurderinger."

Dommeren i Oslo tingrett må enten ha hentet opplysningene fra hjemmesiden til Økokrim eller blitt foreholdt dette av Økokrim i retten.

Joan Myhres venninde Elin Gregusson sendte derfor den 20. og 21. oktober 2014 e-post til Økokrim v/lederen Trond Eirik Schea, hvor hun blant annet tar opp Økokrims internett-omtale av Thorbjørn Myhre og hans sak. Gregusson viser til det brev som Justis- og beredskapsdepartementet sendte til Marius Reikerås. Gregusson skriver blant annet:

"I lys av ovenstående er det uhyre oppsiktsvekkende at Økokrim v/førstestatsadvokat Geir Kavlie den dag i dag gir uriktige opplysninger på Økokrims hjemmesider fra 12. november 2012, der Thorbjørn Myhre fortsatt omtales som om han ble dømt i en rettskraftig dom. ...

Særlig fordi Justisdepartementet ... i brev av 11. april 2014 ... stilet til advokat Marius Reikerås (sic!) hevder at Økokrim har rettet det opp. De skriver:

"Departementet slutter seg til de vurderinger Økokrim foretar, og departementets vurdering av saken på det nåværende tidspunkt er følgelig at det ikke foreligger grunnlag for kritikkverdige forhold hos Økokrim slik søksmålsvarselet pretenderer. Departementet deler imidlertid Økokrims vurdering av at informasjonen om lagmannsrettens frifinnende kjennelse ble lagt ut for sent på Økokrims hjemmesider. Departementet har merket seg at Økokrim har tatt selvkritikk på dette."

Dette er basert på et brev fra Økokrims toppsjef, dvs. deg, Trond Eirik Schea, til Justisdepartementet, datert 12. februar 2014 (saksnr. 2010-60).

"Reikerås har anført at Økokrim også etter Myhres død, fortsatte å krenke ham og hans familie. Det er i denne forbindelse vist til at informasjon om dommen i tingretten ble liggende på Økokrims hjemmeside selv etter at Myhre ble frifunnet i lagmannsretten i slutten av mars 2013. Det medfører riktighet at omtalen av tingrettsdommen ble liggende på Økokrims hjemmesider etter at forfølgningen formelt var frafalt. Økokrim beklager denne feilen. Da Myhres datter tok kontakt med Økokrim v/jourhavende jurist og gjorde oppmerksom på forholdet, ble hjemmesiden rettet opp straks påtaleansvarlig på saken var tilgjengelig. Det kan også nevnes at påtaleansvarlig overfor Nettavisen har sagt seg enig i at dommen burde vært oppdatert på hjemmesiden tidligere."

Problemet er den totale mangelen på samsvar mellom ord og handling i Justisdepartementet og Økokrim.

20. august 2013 skriver Nettavisen en artikkel om det samme og statsadvokat Geir Kavlie uttaler:

*"-Jeg beklager at Myhre føler seg trakassert. Det har ikke vært vår intensjon å gjøre dette vanskelig for henne, sier førstestatsadvokat Geir Kavlie i Økokrim."
"-Jeg ble gjort oppmerksom på dette i sommer av Myhres datter. Jeg er helt enig i at omtalen av dommen burde hatt en oppdatering for lenge siden, og det er jeg som påtaleansvarlig som har ansvaret for at det ikke ble gjort før, sier førstestatsadvokat Kavlie til Nettavisen."*

Vi ser altså at førstestatsadvokat Kavlie ett år og fem måneder etter frifinnelsen og da feilen skulle vært rettet opp, beklager enkens "følelser". Som om dette dreier seg om fantasier i Joan Myhres hode. Med dette handler ikke om psykologi og førstestatsadvokatens fornemmelser for andres følelse av at Økokrim begår feil. Det er tvert imot konkret og etterprøvbart – og om ikke faktum skulle bety noe i den virksomheten du er øverste leder for vel – så rammer troverdigheten til Økokrim med fornyet kraft. ...

Usannhetene ligger der den dag i dag, to og et halvt år etter frifinnelsen, over ett år etter at datteren i sin fortvilelse varslet Økokrim, og fem måneder etter at Økokrim og Justisdepartementet uriktig hevder at feilen er korrigeret.

Jeg tillater meg å sitere et ordtak fra Ivar Aasen: "Han som er utru i det småe, han er heller ikkje tru i det store".

Hva er det med Økokrim ?

Vi ser altså at Økokrim bevisst, gjentatte ganger og over lang tid velger å publisere en tilsynelatende minimalistisk feil som skulle og kunne vært korrigeret ved hjelp av noen få tastetrykk, og som "alle" skjønner har fatale konsekvenser for Thorbjørn Myhres etterlatte. Da er det grunnlag for å stille seg spørrende til hva det er med kulturen i Økokrim som gjør at jurister lar dette skje, med vid åpne øyne ?

- Feilen refereres fortsatt til i ulike sammenhenger, blant annet av dommer Per Gammelgård i tingrettsdommen mot Christer Tromsdal. Det kan knapt nok kalles bagatellmessig.
- Videre har media, som f.eks. Dagbladet i denne artikkelen som her ble korrigeret etter henvendelser fra Marius Reikerås til journalisten.
- Senest i går, 19. oktober 2014, i en kommentar til et blogginnlegg av Gunnar R. Tjomlid ...

Første skritt for å korrigere feil, er å erkjenne at man har dem. Det neste skrittet er å rette dem opp, og erstatte skadene man har påført uskyldige.

...

For å ta det minste; hva vil Økokrim gjøre nå som det samme alvorlige forholdet på Økokrims hjemmesider nok en gang er identifisert og påpekt, og hvordan forklarer du at feilen ikke ble rettet opp ?

...

Jeg tillater meg å be om et møte med deg, og vil at Joan Myhre og den gamle damen blir med. Hensikten er å bidra til økt rettssikkerhet for alminnelige, lovlydige folk i Norge ved å informere ytterligere rundt de fire ovennevnte sakene:

1. Korrupsjon i Tennisforbundet
2. Økokrims håndtering av et kvalifisert tips mot takstmann Myhre fra Tennisforbundet v/adv Jan Just Madsen
3. Økokrims håndtering av et kvalifisert varsel om økonomisk kriminalitet i Nordea, legitimert blant annet adv Jan Just Madsen
4. Økokrims håndtering av andre varsler om øk.krim mot "småfolk" i finansmarkedet, inkludert Finansklagenemnda."

Elin Gregusson fikk aldri noe svar på denne e-posten. Joan Myhre slutter seg til de synspunkter som Elin Gregusson har gitt uttrykk for i e-posten.

Flere andre som er aktive på twitter, slik som Cecilie Bedsvaag og Kristin Bruun har med Økokrims nettsider som kilde fortsatt å hetse familien Myhre. Dette viser hvilke konsekvenser det får når ikke Økokrim rydder opp, men fortsetter å spre usannheter om Thorbjørn Myhre.

Den eneste måten for Joan Myhre og Thale Myhre å få stanset fortsatt spredning av usannhetene om Thorbjørn Myhre er å få en midlertidig forføyning mot Økokrim. Først etter at begjæringen om midlertidig forføyning ble fremsatt har Økokrim endret omtalen av Thorbjørn Myhre med en ny melding om lagmannsrettens dom. Det er dog ingen henvisning til den tidligere melding om at "Takstmann er domfelt for grov korrupsjon", og heller ikke i den tidligere melding noen henvisning til den nye melding om at "Takstmann er frifunnet". Den siste meldingen av 20. mars 2015 er også lagt blant nyhetene fra august 2013.

Økokrims oppslag om at "Takstmann er domfelt for grov korrupsjon" er ikke slettet, til tross for at Thorbjørn Myhre er frifunnet i lagmannsretten og at familien flere ganger har bedt om at oppslaget endres/slettes. Et slikt oppslag innebærer en ærekrenkelse etter straffeloven § 247. Ærekrenkelsen rammer både avdøde Thorbjørn Myhre og hans etterlatte, og er da straffbar etter § 252. Beskyldningene er av en slik art at de skader Thorbjørn Myhres minne og Thale Myhres og Joan Myhres æresfølelse og/eller gode navn og rykte. Fornærmede kan etter § 253 forlange at beskyldningen blir erklært død og maktesløs (mortifisert). Det vises også til bestemmelsene i straffeloven § 390 og 390 a om brudd på privatlivets fred. Beskyldningen fra Økokrim har stort skadepotensiale, da Økokrim har stor troverdighet i befolkningen. Det er vanskelig og vil ta lang tid å reparere den usanne beskyldningen. Beskyldningene er også i strid med uskyldspresumsjonen i EMK artikkel 6 (2). Det blir etterlatt et inntrykk om at Økokrim mener at Thorbjørn Myhre er skyldig. Økokrims meldinger om først tingrettens dom og så lagmannsrettens dom er ikke avbalanserte referat av dommene. Meldingene fra Økokrim er også i strid med EMK artikkel 8 om respekt for privat- og familieliv, blant annet fordi det er klart for alle hvem det siktes til når Thorbjørn Myhre omtales som "takstmann". Det er ingen andre takstmenn enn han som er tiltalt av Økokrim.

Det foreligger også sikringsgrunn, jf. tvisteloven § 34-1 første ledd bokstav b), for å pålegge Økokrim å slette de usanne beskyldninger om at Thorbjørn Myhre er dømt for grov korrupsjon, samt pålegge Økokrim et forbud mot å publisere ærekrenkende beskyldninger om Thorbjørn Myhre i fremtiden. Det kan gis midlertidig forføyning for å hindre spredning av ærekrenkende beskyldninger, jf. Rt-1999-1762. Ovennevnte dokumentasjon viser at mange henter opplysninger fra Økokrims hjemmesider og så på forskjellige måter fremsetter beskyldninger om at Thorbjørn Myhre er dømt, og så sier at Joan og Thale Myhre lyver, når de prøver å korrigere denne usanne beskyldningen.

Joan Anni Myhre og Thale Myhre har nedlagt slik påstand:

1. Økokrim pålegges å slette følgende påstander fra internett snarest og senest innen 14 dager:
Linje 3 over nyhetssaker i november 2012: "12/11/2012 Takstmann domfelt for grov korrupsjon".

Videre skal følgende slettes fra Økokrims hjemmeside, inklusive innsatt kommentarfelt:

"Sist oppdatert 12.11.2012

Oslo tingrett har domfelt en takstmann til ubetinget fengsel i ett år og ni måneder for ni tilfeller av grov korrupsjon. Han ble også dømt til å tåle inndragning på 45.000 kroner og saksomkostninger på 30 000. Han ble frifunnet for medvirkning til grove bedrageri og forsøk på bedrageri.

Takstmannen ble domfelt for over flere år, mot betaling, bevisst å ha utferdiget uriktige takster som viste for høy verdi på eiendommer. Takstene og verdivurderingen ble bl.a. benyttet overfor flere banker i forbindelse med låneopptak, slik at bankenes sikkerhet fremstod som vesentlig bedre enn den i realiteten var. Takstmannen ble frifunnet for medvirkning til bedrageri i forbindelse med dette da tingretten ikke fant det tilstrekkelig bevist at takstmannen var klar over hva takstene og verdivurderingene hans skulle benyttes til.

Kontaktperson i ØKOKRIM: førstestatsadvokat Geir Kavlie, tlf 410 24 592.

Som følge av Thorbjørn Myhres dødsfall besluttet ØKOKRIM 15. februar 2013 å frafalle videre straffeforfølgning av mot Thorbjørn Myhre. Påtalemyndigheten ba på denne bakgrunn om at lagmannsretten avsa frifinnelsesdom etter straffeprosesslovens § 322 tredje ledd. En konsekvens av dette var også at motanken fra ØKOKRIM bortfalt."

2. Økokrim forbyr å publisere ærekrenkelses og/eller opplysninger om personlige forhold som fremkommer av påstandspunkt 1 på internett og Økokrims hjemmeside og andre nettsteder.
3. Økokrim dekker sakens omkostninger med tillegg av forsinkelsesrente frem til betaling skjer.

Saksøkte Staten v/Justis- og beredskapsdepartementet har i det vesentlige anført:

Thale Myhres og Joan Myhres hovedkrav i denne saken er krav om mortifikasjon etter straffeloven § 253. Retten må da vurdere de to pressemeldinger som Økokrim har lagt ut på sine hjemmesider, og om Økokrim er rettslig forpliktet til å fjerne/slette (mortifisere) den opprinnelige (historiske) nyhetssaken av 12. november 2012 "Takstmann domfelt for grov korrupsjon" tilknyttet tingrettens dom av 8. november 2012.

Staten anfører at det ikke foreligger noen rettsstridig ærekrenkelse, da det i Økokrims pressemeldinger ikke er fremsatt noen selvstendige beskyldninger. Økokrim har foretatt en saklig og nøytral gjengivelse av hovedpunktene i tingrettens dom. Det er ingen egne vurderinger fra Økokrim i pressemeldingene. Omtalen av tingrettens dom er dessuten sannferdig, jf. straffeloven § 249 nr. 1 og Rt-1979-807 og Rt-1999-1792. Slikt referat er lovlig etter straffeloven § 249 nr. 4 og kan ikke mortifiseres etter § 253 nr. 3 a). Det følger av Rt-1976-1055 at man straffritt kan gjengi referater fra rettsforhandlinger. Gjengivelsen savner heller ikke aktverdig grunn og kan ikke anses som utilbørlig på grunn av måten den

er gjengitt på, jf. Rt-1086-1307. Det foreligger således et referatprivilegium. Publiseringen har et aktverdig formål, jf. § 249 nr. 2 og EMK artikkel 10. Økokrim har heller ikke opptrådt i strid med EMK artikkel 6 (2), da det ikke er sådd tvil om riktigheten av frifinnelsen av Thorbjørn Myhre i lagmannsretten (eller de punkter han er frifunnet for i tingretten). Gjengivelsen av tingrettens og lagmannsrettens dom kan heller ikke sees å være i strid med EMK artikkel 8, om vern av omdømmet. En slik omtale rammes heller ikke av personopplysningsloven.

Økokrim har et nyhetsarkiv på sine internettsider. Nyhetsarkivet har nær sammenheng med Økokrims samfunnsoppdrag å informere om de saker Økokrim behandler og utfallet av disse sakene. Økokrim legger da ut meldinger om siktelse/tiltale, forelegg, dom i tingrett og i lagmannsrett og Høyesterett. I nyhetsarkivet ligger tiltaler, forelegg, dommer, berammede rettssaker, høringsuttalelser og andre nyhetssaker fra Økokrim tilbake fra 2005. Nye saker kommer opp på førstesiden, mens man for eldre nyheter må åpne linken til nyhetsarkivet, som er systematisert etter år og måned nyheten er lagt ut. Sakene legges ut fortløpende, typisk når det kommer en avgjørelse fra retten. Slike nyheter gir i form av påtaleansvarliges kortfattede referat av avgjørelsen. Økokrim anonymiserer som regel sakene i nyhetsarkivet, men det er unntak der hvor tiltaltes navn er allment kjent.

I de tilfeller der det er lagt ut et referat av en tingrettsdom, legges det normalt ut en ny sak når det senere kommer avgjørelser fra høyere instans. Økokrim vil da normalt ikke gå inn og redigere den tidligere nyhetssaken om underinstansens avgjørelser. Den blir liggende i sin opprinnelige form, for å sikre notoriteten for saksgangen. Selv om man får en frifinnelse i lagmannsretten, er det altså ingen praksis for at referater fra fellende dommer i tingretten blir redigert eller slettet i ettertid. Økokrim har heller ikke benyttet teknologi hvor det kan vises fra en tidligere nyhet til en ny nyhetssak med et annet resultat.

I Myhres sak valgte Økokrim – i stedet for å lage en ny sak om lagmannsrettsavgjørelsen – å oppdatere den opprinnelige artikkelen med informasjon om frifinnelsen. Oppdateringen ble først gjort den 14. august 2013, på bakgrunn av en henvendelse fra Myhres datter, Thale Myhre. Økokrim har flere ganger beklaget at det ikke ble informert om frifinnelsen i nyhetsarkivet da avgjørelsen fra lagmannsretten kom i mars 2013. Saken var imidlertid godt kjent i media. Da Økokrim fikk henvendelsen fra Thale Myhre, ble det lagt til grunn at en korreksjon av den opprinnelige nyhetssaken som var ønskelig. Økokrim valgte derfor å legge til opplysningene om frifinnelsen i den opprinnelige saken. På den måten ble det enklere å få den fulle oversikten over saksgangen når leserne åpnet nyhetssaken. Overskriften ble riktignok ikke endret, da denne var knyttet til den opprinnelige nyhets-saken og datoen for denne. I tilleggsteksten om lagmannsrettens frifinnelse, ble Thorbjørn Myhre navngitt, da hans navn i forbindelse med saken måtte anses vel kjent. Dessuten var konteksten at Thorbjørn Myhre var frifunnet.

På bakgrunn av nærværende begjæring om midlertidig forføyning er Økokrim kommet til at det mest korrekte i dette tilfellet ville ha vært å lage en egen nyhets sak om frifinnelsen i tråd med alminnelig praksis for nyhetsarkivet. Staten mener at det ikke foreligger noen rettslig plikt til en slik endring, men for å forsøke å imøtekomme saksøker er hjemmesiden nå endret med en egen sak der overskriften er "Takstmann frikjent". Denne meldingen er lagt ut blant nyhetene i august 2013, da det er på dette tidspunkt saken hører hjemme. Det fremgår at oppdateringen ble gjort 20. mars 2015. Innholdet er i det vesentlige det samme som fremkom i fet skrift i oppdateringen av den opprinnelige nyhetsmeldingen. Staten finner ikke at det er grunnlag for å slette den opprinnelige omtalen av tingrettssaken.

Joan Myhre og Thale Myhre har således ikke sannsynliggjort noe hovedkrav om at meldingene på Økokrims hjemmesider skal fjernes og/eller mortifiseres.

Under enhver omstendighet anfører Staten at Joan Myhre og Thale Myhre ikke har sannsynliggjort noen sikringsgrunn, jf. tvisteloven § 34-1 første ledd bokstav b). Det er ikke sannsynliggjort at det er nødvendig å fjerne de aktuelle opplysningene "for å avverge vesentlig skade eller ulempe". Ved vurdering av om sikringsgrunn foreligger skal det tas utgangspunkt i forholdene på det tidspunktet retten avgjøre saken, se Rt-1999-523 og Rt-2002-407. Økokrim har stor forståelse for at saksforholdet er av stor viktighet for Joan Myhre og Thale Myhre. Økokrim anfører at det likevel ikke er sannsynliggjort et konkret behov for midlertidig forføyning i dette tilfellet. Det er her tale om en nøktern gjengivelse av et saksforhold som daterer seg tilbake til 2012/2013. Nyhetsverdien av denne sak må sies å være meget begrenset. Spredningsfaren kan ikke være spesielt stor. Heller ikke Økokrims opptreden taler for at det er nødvendig med en midlertidig forføyning i dette tilfellet. Gjengivelsen av overskriften er anonymisert. Det synes derfor lite sannsynlig at det skal spres informasjon om den tidligere domfellelsen i dette tilfellet. Samlet sett er det ikke nødvendig å fjerne opplysningene om tingrettsdommen fra Økokrims hjemmeside for å avverge en vesentlig skade eller ulempe for Joan Myhre eller Thale Myhre.

Staten ved Justis- og beredskapsdepartementet har nedlagt slik påstand:

1. Begjæringen om midlertidig forføyning tas ikke til følge.
2. Staten ved Justis- og beredskapsdepartementet tilkjennes sakskostnader.

Rettsens vurdering

For at en begjæring om midlertidig forføyning skal kunne tas til følge, må saksøkeren sannsynliggjøre så vel krav som sikringsgrunn, jf. tvisteloven § 34-2.

Hovedkravet fra Joan Myhre og Thale Myhre er at nyhetsmeldingene på Økokrims nettsider om Thorbjørn Myhre er injurierende, jf. straffeloven § 247, jf. § 252, slik at

de har krav på at meldingene mortifiseres, jf. § 253. De anfører at de derfor har krav på at meldingene skal slettes fra Økokrims hjemmesider. I tillegg anføres det at meldingene er i strid med straffeloven § 390, jf. § 390 a), samt i strid med EMK art 6 (2) og EMK art 8.

Retten vil innledningsvis uttale at Thorbjørn Myhre etter Borgarting lagmannsretts dom av 22. mars 2013 er frifunnet for alle punkter i Økokrims tiltalebeslutning av 27. desember 2011. Thorbjørn Myhre er således uskyldig for alle disse forhold. Thorbjørn Myhre og hans etterlatte har etter uskyldspresumsjonen i EMK art 6 (2) krav på at han anses som uskyldig. Bestemmelsen retter seg særlig mot statsorganer, deriblant påtalemyndigheten.

Spørsmålet er om meldingene på Økokrims hjemmesider om Thorbjørn Myhre rammes av straffelovens bestemmelser om injurier og kan kreves mortifisert. Det bemerkes at sivilrettslige krav som en eventuell rettsstridig ærekrenkelse kan gi grunnlag for, vil kunne sikres gjennom en midlertidig forføyning, jf. Rt-1999-1762. Dette gjelder også for et mortifikasjonskrav. Utgangspunktet er bestemmelsen i straffeloven § 247 om at "den som i ord eller handling opptrer på en måte som er egnet til å skade en annens gode navn og rykte eller til å utsette ham for hat, ringeakt eller tap av den for hans stilling eller næring fornødne tillit" kan straffes for ærekrenkelse. Etter § 252 er slike utsagn også straffbare "når de er rettet mot en avdøds minne". Slike ærekrenkende utsagn kan den fornærmede etter § 253 nr. 1 "forlange at beskyldningen blir erklært død og maktesløs (mortifisert) dersom ikke annet følger av lov".

Etter straffeloven § 253 nr. 3 a) skal krav om mortifikasjon avvises: "Når beskyldningen er framkommet i en dom, kjennelse, rettslig beslutning eller annen dommerhandling". Henry John Mæland uttaler følgende i *Ærekrenkelser* side 326 flg.:

"Hovedregelen i norsk rett er at den som gjengir eller refererer en ærekrenkende beskyldning, selv gjør seg skyldig i en ærekrenkelse. Med dette gjelder normalt ikke ved referat fra stortingsforhandlinger eller rettsmøter hvor det er referatadgang. I disse tilfeller gjelder det en utvidet ytringsfrihet for referenten. ...
Den frie referatrett fra Storting og domstol bygger på det resonnement at skal reportasjen fra forhandlingene gi et korrekt bilde av det som er passert, er det undertiden ikke til å unngå at det refereres ærekrenkende beskyldninger. Særlig gjelder dette ved rettsreferat. Faktumet er nå engang at rettssaker, og da spesielt straffesaker, er fullt opp av ærekrenkende stoff. Tiltalebeslutning, påtalemyndighetens bevisførsel og prosedyre og også en fellende doms- slutning med premisser må nødvendigvis inneholde en rekke ærekrenkende beskyldninger.
...
Et prinsipp om utvidet ytringsfrihet må videre også gjelde der det er pressen eller andre som refererer fra Storting eller rettsmøter. At referenten i disse tilfellene iallfall går fri fra straff og økonomisk ansvar, er antatt av en nesten entydig teori. Spesielt for rettsreferat må læren nå anses slått fast i rettspraksis. ...
[V]ed avgjørelsen i Rt. 1976 s. 1055 har vi nå fått et klart prejudikat for at ytringsprivilegiet ved rettsreferater også innebærer fritagelse for mortifikasjonsansvar."

Det gjelder således en vid adgang til å referere fra rettsmøter og rettsavgjørelser. Referatretten gjelder for alle, ikke bare for pressen. I henhold til avgjørelsen i Rt-1976-1055 kan

gjengivelse av eventuelt ærekrenkende beskyldninger i rettsavgjørelser ikke kreves mortifisert i sak mot referenten, så fremt referatet riktig gjengir dommen. Referatet må gi et avbalansert, korrekt og objektivt uttrykk fra rettsmøtet eller rettsavgjørelsen, uten at det kreves en ordrett eller fullstendig gjengivelse. Det er lite rom for "fargelegging" i referat eller omtale.

I denne sak betyr dette at Økokrim kunne gi en melding med omtale av tingrettens dom, såfremt omtalen var saklig og avbalansert. Et slikt referat fra en dom kan ikke mortifiseres. Den melding som Økokrim la ut på sine internettsider 12. november 2012 er gjengitt i sin helhet ovenfor i denne kjennelse under "sakens bakgrunn". Ut fra situasjonen i november 2012 anser retten meldingen som et saklig, korrekt og balansert referat av tingrettens dom. Det fremgår både at Thorbjørn Myhre ble dømt for ni tilfeller av grov korrupsjon og at han ble frifunnet for medvirkning til grove bedragerier og forsøk på bedrageri. Retten finner det klart at Økokrim selv må kunne vektlegge de forhold Økokrim mener er de viktigste, så fremt også de andre vesentlige forholdene blir omtalt. Økokrim har rett til å lage en overskrift i overensstemmelse med dette, såfremt det er dekning for overskriften. Retten anser overskriften "Takstmann domfelt for grov korrupsjon" for dekkende og korrekt. Det kan ikke forventes at det i en overskrift skal tas forbehold eller omtales alle sider av rettsavgjørelsen. Retten finner således at Økokrims melding av 12. november 2012 ikke kan kreves mortifisert etter straffeloven § 253 nr. 3 a).

Thorbjørn Myhre ble imidlertid frikjent ved Borgarting lagmannsretts dom av 22. mars 2013. Ved en glipp i rutinene la Økokrim ikke ut noen ny melding i anledning lagmannsrettens dom før 14. august 2013. Økokrim har beklaget at det ikke ble informert om frifinnelsen på internettsidene da avgjørelsen kom fra lagmannsretten i slutten av mars 2013. Den 14. august 2013 valgte Økokrim ikke å lage en ny melding om lagmannsrettens dom, men å legge inn et tillegg på den opprinnelige meldingen av 12. november 2012. Tillegget er gjengitt i sin helhet ovenfor i denne kjennelse under "sakens bakgrunn". Retten finner at tillegget er et saklig og korrekt referat av lagmannsrettens dom. Det fremgår klart og utvetydig av referatet at Thorbjørn Myhre er frifunnet og det skapes ingen usikkerhet om resultatet. Joan Myhre og Thale Myhre har anført at referatet ikke er balansert da Økokrim ikke har referert at forsvareren hadde lagt til grunn at "frafallelsen av tiltalen innebar at det ikke lenger foreligger en anklage mot avdøde Myhre." Til dette vil retten for det første bemerke at dette er rettens referat av forsvarerens anførsler og ikke lagmannsrettens egen vurdering. Dessuten må Økokrim i sitt referat av dommen kunne vektlegge de forhold som Økokrim finner viktig, og Økokrim behøver ikke gjengi partenes anførsler. Det avgjørende er at det fremgår klart av tilleggs meldingen at Thorbjørn Myhre er frifunnet og det skapes ingen usikkerhet om resultatet.

Joan Myhre og Thale Myhre har videre anført overskriften "Takstmann domfelt for grov korrupsjon" er klart misvisende etter at Thorbjørn Myhre ble frifunnet i lagmannsretten, og dette er særlig krenkende fordi overskriften også er stikkord i innholdsoversikten over

Økokrims nyhetssaker, samt at enkelte bare leser overskriften. Retten kan ha forståelse for at denne overskriften oppleves som krenkende etter at Thorbjørn Myhre er frifunnet. Det forhold at overskriften ble beholdt, har imidlertid sammenheng med måten Økokrims nyhetsarkiv er bygget opp på og at Økokrim i første omgang valgte ikke å opprette en ny nyhetsmelding om frifinnelsen, men i stedet valgte å lage et tillegg til den opprinnelige nyhetsmelding. Dette ble imidlertid endret den 20. mars 2015, da det denne dag ble opprettet en ny melding med overskrift: "Takstmann frikjent" og samtidig slettet tillegget av 14. august 2013 i meldingen av 12. november 2012. Ved avgjørelse av om det foreligger sikringsgrunn for midlertidig forføyning, skal retten ta utgangspunkt i forholdene på det tidspunkt retten avgjør saken, jf. Rt-1999-523 og Rt-2002-407. Retten finner at det derfor at det i denne sak ikke er nødvendig å ta stilling til meldingen og overskriften slik den fremkom i perioden frem 20. mars 2015. Retten vil dog bemerke at dersom man leser hele meldingen (slik den fremstod i perioden), så fremgår det klart og utvetydig at Thorbjørn Myhre er frifunnet. Retten vil nedenfor drøfte om Økokrim har plikt til å fjerne eller endre tidligere meldinger når overordnet domstol omgjør det resultat som refereres i meldingen.

Som omtalt ovenfor la Økokrim den 20. mars 2015 ut en ny melding på sine internett sider med overskrift "Takstmann frikjent". Meldingen er gjengitt i sin helhet ovenfor i denne kjennelse under "sakens bakgrunn". Retten finner at meldingen er et saklig og korrekt referat av lagmannsrettens dom. Det fremgår klart og utvetydig av referatet og overskriften at Thorbjørn Myhre er frifunnet og det skapes ingen usikkerhet om resultatet. På samme måte som for tillegget av 14. august 2013 finner retten det klart at det ikke er nødvendig at Økokrim gjengir forsvarerens anførsler, så lenge det ikke er skapt usikkerhet om resultatet.

Oppsummeringsmessig finner retten således at ingen av de tre meldingene om Thorbjørn Myhre som Økokrim har lagt ut på sine nettsider i utgangspunktet kan kreves mortifisert etter straffeloven § 253 nr. 3 a), da meldingene er korrekt gjengivelse av rettsavgjørelser på det tidspunkt de ble lagt ut.

Det kan imidlertid reises spørsmål om Økokrim har en plikt til å slette gamle meldinger når den rettsavgjørelsen meldingene refererer blir opphevet eller omgjort av overordnet domstol. Særlig vil dette være aktuelt, hvor en tiltalt blir frifunnet i overordnet domstol. Hjemmel vil da være uskyldspresumsjonen i EMK art 6 (2). I denne sak ble tingrettens dom, hvor Thorbjørn Myhre ble dømt for ni tilfeller av grov korrupsjon omgjort av lagmannsretten, og Thorbjørn Myhre ble fullt ut frifunnet for hele tiltalen. Retten er av den oppfatning at et nyhetsarkiv, som det Økokrim har, må sees på som et hele. Man kan ikke bare se på en enkelt melding separat. Når det kommer en ny melding i samme sakskompleks, må denne sees i sammenheng med de tidligere meldinger. Videre vil retten peke på at et nyhetsarkiv nettopp er et arkiv, hvor man kan finne de historiske dokumenter, slik de fremstod den gang de ble publisert. Såfremt dokumentene var korrekte og saklige referater på det tidspunkt de ble publisert og det fremlegges nye meldinger som korrekt og

saklig refererer vesentlige nye fakta, slik at meldingene samlet sett gir et fullstendig og saklig bilde av saken og ikke reises tvil om det endelige resultat av saken, kan det ikke være noe krav om at de gamle meldingene slettes. Retten vil vise til den parallelle situasjon med et papirarkiv over pressemeldinger, som utvilsomt er offentlige dokumenter alle kan begjære innsyn i. Økokrim vil da ikke ha noen plikt til å slette eller på annen måte fjerne de gamle pressemeldingene med omtale av de tidligere domsavgjørelsene som er omgjort av overordnet domstol. En slik fjerning ville tvert imot vært i strid med offentliglova. Retten kan ikke se at det er noen hjemmel for å behandle slike meldinger annerledes selv om de lagt ut på internett. Etter det retten kan se omfattes ikke slike meldinger med referat av offentlige dommer, og hvor tiltalte ikke omtalt ved navn, av personopplysningsloven.

Det fremgår klart av den siste meldingen av 15. mars 2015 – på samme måte som det tidligere tillegget av 14. august 2013 – at Thorbjørn Myhre er frifunnet, Økokrim reiser ingen tvil om resultatet. Hensynet til uskyldspresumsjonen i EMK art 6 (2) er ivaretatt.

Retten finner det videre klart at saklige og balanserte referater av rettsavgjørelser ikke rammes av straffeloven § 390 (privatlivets fred) eller § 390 a (plagsom opptreden) eller av EMK art 8 (respekt for privatliv og familieliv).

Det forhold at Økokrim har et gammeldags og lite hensiktsmessig system hvor det ikke automatisk henvises til en ny melding i samme sak, gir heller intet grunnlag for at retten kan pålegge Økokrim å slette gamle meldinger. Dette er en hensiktsmessighetsvurdering som må foretas av Økokrim selv og eventuelt overordnet myndighet. Retten vil i tillegg vise til at den nyeste meldingen vil komme først/øverst ved søk på Økokrims internettsider, slik at leserne da først vil se meldingen "Takstmann frifunnet" om lagmannsrettens frifinnende dom før meldingen om tingrettens tidligere delvis fellende dom kommer opp.

Retten finner således at slik situasjonen er i dag med de to meldinger av 12. november 2012 og 20. mars 2015 at Økokrim gir et saklig og korrekt referat av henholdsvis tingrettens dom og lagmannsrettens dom i straffesaken mot Thorbjørn Myhre. Joan Myhre og Thale Myhre har således ikke sannsynliggjort noe hovedkrav om at Økokrim har plikt til å mortifisere eller på annen måte slette meldingen av 12. november 2012 (påstandens pkt. 1).

Retten finner videre at Joan Myhre og Thale Myhre heller ikke har sannsynliggjort at det foreligger sikringsgrunn, jf. tvisteloven § 34-1 første ledd bokstav b) for å forby Økokrim å publisere ærekrenkelser og /eller opplysninger om personlige forhold om saken vedrørende Thorbjørn Myhre på internett (påstandens pkt. 2). Retten finner det ikke sannsynlig at Økokrim i fremtiden vil publisere ærekrenkelser eller ulovlige meldinger om personlige forhold om Thorbjørn Myhre. Det vises også til drøftelsen overfor, hvor retten finner at det ikke er sannsynliggjort noe hovedkrav.

Saksomkostninger

Staten v/Justis- og beredskapsdepartementet har vunnet saken fullt ut, har da krav på saksomkostninger, jf. tvisteloven § 20-2 første ledd, jf. annet ledd. Regjeringsadvokaten har fremlagt en omkostningsoppgave, jf. § 20-5 tredje ledd, på kr. 18.850 for til sammen 13 timers arbeid. Advokat Thorheim opplyste at Staten har redusert sin oppgave til det halve, da Økokrim etter begjæringen om midlertidig forføyning ble fremsatt, den 20. mars 2015 endret hjemmesidene. Omkostningsbeløpet ble redusert til det halve etter prinsippet i § 20-2 tredje ledd bokstav a). Statens egentlige omkostninger var således på kr. 37.700 for 26 timers arbeid. Retten har ingen bemerkninger til dette beløpet. Tidsbruken er nødvendig og en timesats på kr. 1.450 per time er rimelig, jf. § 20-5 første ledd.

Som nevnt har Økokrim den 20. mars 2015, hvilket er etter at begjæringen om midlertidig forføyning ble fremsatt, endret de meldingene om saken om Thorbjørn Myhre. Tilleggs-meldingen av 14. august 2013, som stod som en "hale" til meldingen av 12. november 2012, ble slettet og Økokrim publiserte en ny melding med overskrift "Takstmann frifunnet". Dette gjorde Økokrim som en reaksjon på den fremsatte begjæring om midlertidig forføyning. Etter tvisteloven § 20-2 tredje ledd kan retten helt eller delvis fritta den tapende part for saksomkostningsansvar hvis tungtveiende grunner gjør det rimelig, og det skal etter bokstav a) særlig blant annet legges vekt på om det var god grunn til å få saken prøvet fordi den først ble bevismessig avklart etter saksanlegget. Retten finner at hensynet til Joan Myhre og Thale Myhre er tilstrekkelig ivaretatt ved at Staten har redusert saksomkostningene til det halve fordi meldingene ble endret etter begjæringen ble fremmet. Retten vil peke på at Joan Myhre og Thale Myhre ikke trakk begjæringen etter at Økokrim endret meldingene 20. mars 2015. Endringen ble dokumentert i Regjeringsadvokatens tilsvarende av samme dag. Det er heller ikke sannsynlig at Joan Myhre og Thale Myhre ville fått medhold i begjæringen dersom Økokrim ikke hadde foretatt denne endringen. Endringen medførte dog at Økokrims hjemmesider ble ryddigere i omtalen av straffesaken mot Thorbjørn Myhre. Det er derfor tilstrekkelig at Staten har redusert sine saksomkostninger med 50 %.

Saksomkostningene fastsettes til kr. 18.850.

SLUTNING

1. Begjæring om midlertidig forføyning tas ikke til følge.
2. Joan Anni Myhre og Thale Myhre – en for begge, begge for en – skal betale kr. 18.850 i saksomkostninger til Staten v/Justis- og beredskapsdepartementet innen to uker etter forkynning av denne kjennelsen.

Leif Villars-Dahl

Rettledning om ankeadgangen i sivile saker vedlegges.

Rettledning om ankeadgangen i sivile saker

Reglene i tvisteloven kapitler 29 og 30 om anke til lagmannsretten og Høyesterett regulerer den adgangen partene har til å få avgjørelser overprøvd av høyere domstol. Tvisteloven har noe ulike regler for anke over dommer, anke over kjennelser og anke over beslutninger.

Ankefristen er én måned fra den dagen avgjørelsen ble forkynt eller meddelt, hvis ikke noe annet er uttrykkelig bestemt av retten.

Den som anker må betale behandlingsgebyr. Den domstolen som har avsagt avgjørelsen kan gi nærmere opplysning om størrelsen på gebyret og hvordan det skal betales.

Anke til lagmannsretten over dom i tingretten

Lagmannsretten er ankeinstans for tingrettens avgjørelser. En dom fra tingretten kan ankes på grunn av feil i bedømmelsen av faktiske forhold, rettsanvendelsen, eller den saksbehandlingen som ligger til grunn for avgjørelsen.

Tvisteloven oppstiller visse begrensninger i ankeadgangen. Anke over dom i sak om formuesverdi tas ikke under behandling uten samtykke fra lagmannsretten hvis verdien av ankegjensstanden er under 125 000 kroner. Ved vurderingen av om samtykke skal gis skal det blant annet tas hensyn til sakens karakter, partenes behov for overprøving, og om det synes å være svakheter ved den avgjørelsen som er anket eller ved behandlingen av saken.

I tillegg kan anke – uavhengig av verdien av ankegjensstanden – nektes fremmet når lagmannsretten finner det klart at anken ikke vil føre fram. Slik nekting kan begrenses til enkelte krav eller enkelte ankegrunner.

Anke framsettes ved skriftlig ankeerklæring til den tingretten som har avsagt avgjørelsen. Selvprosederende parter kan inngi anke muntlig ved personlig oppmøte i tingretten. Retten kan tillate at også prosessfullmektiger som ikke er advokater inngir muntlig anke.

I ankeerklæringen skal det særlig påpekes hva som bestrides i den avgjørelsen som ankes, og hva som i tilfelle er ny faktisk eller rettslig begrunnelse eller nye bevis.

Ankeerklæringen skal angi:

- ankeinstansen
- navn og adresse på parter, stedfortredere og prosessfullmektiger
- hvilken avgjørelse som ankes
- om anken gjelder hele avgjørelsen eller bare deler av den
- det krav ankesaken gjelder, og en påstand som angir det resultatet den ankende parten krever
- de feilene som gjøres gjeldende ved den avgjørelsen som ankes
- den faktiske og rettslige begrunnelse for at det foreligger feil
- de bevisene som vil bli ført
- grunnlaget for at retten kan behandle anken dersom det har vært tvil om det
- den ankende parts syn på den videre behandlingen av anken

Anke over dom avgjøres normalt ved dom etter muntlig forhandling i lagmannsretten. Ankebehandlingen skal konsentreres om de delene av tingrettens avgjørelse som er omtvistet og tvilsomme når saken står for lagmannsretten.

Anke til lagmannsretten over kjennelser og beslutninger i tingretten

Som hovedregel kan en *kjennelse* ankes på grunn av feil i bevisbedømmelsen, rettsanvendelsen eller saksbehandlingen. Men dersom kjennelsen gjelder en saksbehandlingsavgjørelse som etter loven skal treffes etter et skjønn over hensiktsmessig og forsvarlig behandling, kan avgjørelsen for den skjønnsmessige avveiningen bare angripes på det grunnlaget at avgjørelsen er uforsvarlig eller klart urimelig.

En *beslutning* kan bare ankes på det grunnlaget at retten har bygd på en uriktig generell lovforståelse av hvilke avgjørelser retten kan treffe etter den anvendte bestemmelsen, eller på at avgjørelsen er åpenbart uforsvarlig eller urimelig.

Kravene til innholdet i ankeerklæringen er som hovedregel som for anke over dommer.

Etter at tingretten har avgjort saken ved dom, kan tingrettens avgjørelser over saksbehandlingen ikke ankes særskilt. I et slikt tilfelle kan dommen isteden ankes på grunnlag av feil i saksbehandlingen.

Anke over kjennelser og beslutninger settes fram for den tingretten som har avsagt avgjørelsen. Anke over kjennelser og beslutninger avgjøres normalt ved kjennelse etter ren skriftlig behandling i lagmannsretten.

Anke til Høyesterett

Høyesterett er ankeinstans for lagmannsrettens avgjørelser.

Anke til Høyesterett over *dommer* krever alltid samtykke fra Høyesteretts ankeutvalg. Slikt samtykke skal bare gis når anken gjelder spørsmål som har betydning utenfor den foreliggende saken, eller det av andre grunner er særlig viktig å få saken behandlet av Høyesterett. – Anke over dommer avgjøres normalt etter muntlig forhandling.

Høyesteretts ankeutvalg kan nekte å ta til behandling anker over *kjennelser og beslutninger* dersom de ikke reiser spørsmål av betydning utenfor den foreliggende saken, og heller ikke andre hensyn taler for at anken bør prøves, eller den i det vesentlige reiser omfattende bevisspørsmål.

Når en anke over kjennelser og beslutninger i tingretten er avgjort ved kjennelse i lagmannsretten, kan avgjørelsen som hovedregel ikke ankes videre til Høyesterett.

Anke over lagmannsrettens kjennelse og beslutninger avgjøres normalt etter skriftlig behandling i Høyesteretts ankeutvalg.